

Växjö
kommun

Riktlinje för ledigheter, fullgörande av skolplikten på annat sätt samt varaktig vistelse utomlands

Riktlinjer för ledigheter, fullgörande av skolplikten på annat sätt samt varaktig vistelse utomlands

Dokumenttyp Styrande dokument	Fastställd Utbildningsnämnden 2019-11-13.	Senast ändrad 2024-05-08 § 82 Giltighetstid 2024-06-01 och tills vidare.
Dokumentansvarig Utbildningsnämnden	Tidigare ändringar Utbildningsnämnden 2022-03-08 2020-06-10	Giltighetstid 2019-11-13 - tills vidare. tills vidare.
<p>Dokumentinformation</p> <p>Regler och lagrum för fullgörande av skolplikt på annat sätt samt skolpliktens upphörande vid varaktig vistelse utomlands.</p> <p>2020-06-10: Justeringar med anledning av utbildningsnämndens upphävande av principer för medflytt av skolpeng.</p> <p>2022-03-08: Redaktionella förändringar bestående av förtydliganden samt hänvisningar till andra myndigheter.</p> <p>2024-05-08: Förtydliganden genom rubriksättning och övriga redaktionella ändringar samt kring vad som bedöms vara ett fullgott alternativ till den ordinarie skolgången.</p>		

Innehåll

Ledighet.....	4
Synnerliga skäl	4
Bedömning och beslut.....	4
Ansökan	4
Fullgöra skolplikten på annat sätt	5
Synnerliga skäl	5
Fullgott alternativ.....	6
Prövning, bedömning och beslut	7
Ansökan	7
Skolpliktens upphörande vid varaktig vistelse utomlands.....	8

Ledighet

En skolpliktig elev som önskar vara ledig under en kortare tidsperiod, under tio dagar, kan ansöka om ledighet. Ansökan om ledighet görs i god tid av elevens vårdnadshavare via samma systemstöd som frånvaroanmälan. Kortare ledigheter får beviljas för enskilda angelägenheter. Längre ledigheter än tio dagar får endast beviljas om det finns synnerliga skäl.

Synnerliga skäl

Synnerliga skäl betyder extra starka skäl. Detta är ett mycket högt ställt krav, och är ett starkare krav än begreppet "särskilda skäl" som vanligen används i skollagen. Att till exempel åka på semester med sin familj utgör inte synnerliga skäl. Synnerliga skäl för ledighet i längre än tio dagar ska styrkas av till exempel läkare eller psykolog.

Bedömning och beslut

Ett beslut om att bevilja en elev längre ledighet kräver att en utredning görs av rektor och att denna ska omfatta tillräckliga och relevanta underlag som möter de kriterier som ställs. Vårdnadshavarna behöver i ansökan tydligt redogöra för varför beslutet ska fattas och vilka synnerliga skäl som finns för att ansökan ska beviljas.

Rektor ska sedan pröva ansökan i det individuella ärendet så att det har utretts i sådan omfattning att tillräckliga underlag finns för att ett beslut ska kunna fattas. Utredningen ska särskilt fastslå om det finns synnerliga skäl, tillsammans med övriga kriterier som krävs för att bevilja en ansökan. Ansökan ska annars avslås. Beslutet ska vara tydligt motiverat och innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för rektorns ställningstagande.

Ledighet för elever i årskurser som under läsåret genomför nationella prov (årskurs 3, 6 och 9) beviljas mycket restriktivt.

Ansökan

Ledighetsansökan görs av vårdnadshavare via samma systemstöd som frånvaroanmälan.

Fullgöra skolplikten på annat sätt

Elever i grundskola och anpassad grundskola som är bosatta i Sverige har skolplikt och rätt till utbildning. Kommunen har en skyldighet att följa elevens kunskapsutveckling, att eleven går i skolan och vårdnadshavaren är skyldig att stödja och se till att eleven går i skolan.

I vissa undantagsfall kan eleven dock fullgöra skolplikten på annat sätt än i ordinarie skola, det kan exempelvis handla om att en elev behöver gå i skola utomlands eller har en annan anledning till att fullgöra skolplikten på annat sätt. Under tiden har kommunen ansvar att följa upp elevens alternativa skolgång. Ändras förutsättningar kan medgivandet återkallas. Bestämmelsen ska enligt lagstiftaren tillämpas med stor restriktivitet.

Kommunen har ingen skyldighet att finansiera elevens utbildning utomlands.

För beslut om att få fullgöra skolplikten på annat sätt krävs att samtliga av följande tre kriterier är uppfyllda:

- att den alternativa skolgången är ett fullgott alternativ och motsvarar den utbildning och de mål som erbjuds i den ordinarie skolan.
- att kommunens behov av insyn i elevens alternativa skolgång tillgodoses.
- att eleven har synnerliga skäl för sin alternativa skolgång utomlands.

Även intyg som styrker uppgift om bostad på plats behöver lämnas tillsammans med ansökan.

Ansökningar för elever i årskurser som under läsåret genomför nationella prov (årskurs 3, 6 och 9) beviljas mycket restriktivt.

Synnerliga skäl

Synnerliga skäl betyder extra starka skäl. Detta är ett mycket högt ställt krav, och är ett starkare krav än begreppet 'särskilda skäl' som vanligen används i skollagen. Det är mycket ovanligt att ett barn får fullgöra sin skolplikt på annat sätt. Som exempel är det

möjligt att det kan beviljas om en norsk familj flyttar ett kort avstånd fast ändå över gränsen till Sverige under vårterminen; i dessa fall kan barnet få fullgöra sin skolplikt på annat sätt genom att läsa klart årskursen i Norge under återstoden av vårterminen, innan barnet börjar i den svenska skolan. Bedömningen ska utgå från elevens förutsättningar att genomföra sin utbildning. Att vårdnadshavare själva väljer att arbeta utomlands, till exempel genom distansarbete om det inte är nödvändigt, är inte ett synnerligt skäl. Arbete, studier eller läkarbehandling som däremot kräver att den ena eller båda vårdnadshavarna vistas utomlands under en begränsad tid kan utgöra ett synnerligt skäl när barnen följer med utomlands. I så fall ska arbetet, studierna eller läkarbehandlingen kunna styrkas genom till exempel intyg från arbetsgivare, studieorganisatör eller läkare.

Fullgott alternativ

Ett fullgott alternativ innebär att studierna ska vara ett led i en kontinuerlig utbildning av god kvalitet och vara ett fullgott alternativ till den utbildning som annars står barnet till buds. De skolor som kan beviljas är svenska utlandsskolor som erhåller nationellt statsbidrag och som står under Skolinspektionens tillsyn. Skolorna ska följas upp och utvärderas av Skolverket. [Läs mer om skolor utomlands på Skolverkets webbplats](#). Andra skolformer än dessa kan i undantagsfall godkännas om de motsvarar svenska utbildningssystemet. Bedömning görs utifrån enskilda fall.

Vid individuella bedömningar av fullgott alternativ granskar utbildningsnämndens särskilt:

- hur den alternativa skolgången kommer att ge eleven kunskaper och färdigheter,
- hur den i övrigt kommer att uppfylla svenska grundskolans allmänna mål, och
- hur den alternativa skolgången kommer att främja elevens sociala träning.

Utbildningen ska kunna tillgodoräknas istället för den utbildning som eleven skulle ha fått om eleven gått kvar i svensk skola.

Prövning, bedömning och beslut

När kommunen prövar en ansökan kommer kravet om synnerliga skäl att bedömas först. Om vistelsen kommer överstiga sex månader innebär detta att barnen i stället varaktigt vistas utomlands varför skolplikten upphör; se vidare i avsnittet om *skolpliktens upphörande vid varaktig vistelse utomlands*.

Ett beslut om att eleven ska fullgöra sin skolplikt på annat sätt kräver att en utredning görs och att denna ska omfatta tillräckliga och relevanta underlag som möter de kriterier som ställs. Vårdnadshavare behöver i ansökan tydligt redogöra för varför beslutet ska fattas och vilka synnerliga skäl som finns för att ansökan ska beviljas. Ett fullgott alternativ till skolgång ska presenteras.

Kommunen ska sedan pröva ansökan så att ärendet har utretts i sådan omfattning att tillräckliga underlag finns för att ett beslut ska kunna fattas. Utredningen ska särskilt fastslå om det finns synnerliga skäl, tillsammans med övriga kriterier som krävs för att bevilja en ansökan. Ansökan ska annars avslås. Beslutet ska vara tydligt motiverat och innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande.

Vid ett beviljande har eleven kvar sin skolplacering och ska åter i skolgång vid hemkomsten.

Ansökan om att få fullgöra skolplikten på annat sätt beviljas mycket restriktivt för elever i årskurser som under läsåret genomför nationella prov (årskurs 3, 6 och 9). Rektors individuella bedömning av huruvida det påverkar elevens skolgång utgör underlag.

Ansökan

En ansökan om att fullgöra skolplikt på annat sätt ska fyllas i, undertecknas av vårdnadshavare och skickas in tillsammans med relevanta intyg och bilagor till utbildningsnämnden. Ansökan behöver skickas in minst fyra månader innan resa.

Skolpliktens upphörande vid varaktig vistelse utomlands

Skolplikten upphör för elever i de fall familjen flyttar utomlands permanent och inte längre är folkbokförd i Sverige. Anmälan av utflytt från Sverige görs av vårdnadshavare hos Skatteverket.

En elev som är folkbokförd i Växjö kommun har skolplikt. Om eleven inte kommer till skolan ska rektor utreda varför.

Om familjen befinner sig utomlands under en längre tid men fortfarande är folkbokförd i Sverige ska hemkommunen avgöra om vistelsen är varaktig. Växjö kommun gör en helhetsbedömning utifrån längden på vistelsen och om den är sammanhängande eller inte. Vårdnadshavarna ska anmäla till kommunen om en elev ska vistas varaktigt utomlands och anmälan ska göras minst fyra månader innan avresa. Underlag som styrker uppgifterna ska skickas in tillsammans med anmälan.

Enligt utbildningsförvaltningens praxis avses varaktig vistelse vid en utlandsvistelse en sammanhängande period om cirka sex månader. Kommunen ska pröva anmälan så att ärendet har utretts i sådan omfattning att tillräckliga underlag finns för att ett beslut ska kunna fattas. Beslutet ska vara tydligt motiverat och innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande.

En elev som varaktigt vistas utomlands blir utskriven från sin skola och kan inte räkna med att få en placering på samma skola när eleven återvänder.

Om ett barn ska vara utomlands under en längre period än ett år är vårdnadshavare skyldiga att anmäla det till Skatteverket.¹

När familjen flyttar tillbaka gör vårdnadshavare en anmälan om inflytt via den e-tjänst som finns på kommunens webbplats.

¹ [Läs mer på Skatteverkets webbplats om att flytta utomlands.](#)